

Въпрос № 1

Нормативна база на счетоводството в България и тенденциите в нейното развитие

1. Законът за счетоводството регламентира:
 - предприятието, като място за приложение на финансовото счетоводство
 - общите признаци за текущото счетоводство
 - изискванията към финансовите отчети
 - правилата за издаване на счетоводни документи
 - общи правила за счетоводните документи
 - общи правила за основните компоненти на финансовите отчети
 - правила за изготвяне, представяне и публичност на финансовите отчети, включително и за съставителите им
2. Националните счетоводни стандарти – регламентират правилата за отчитане и представяне на финансовите отчети на отделните обекти на счетоводството при малките и средни предприятия
3. Международните стандарти за финансови отчети (МСФО) регламентират – правилата за изготвяне на финансовите отчети по отношение на обектите на счетоводството във всички останали предприятия / банки, застрахователи, осигурители, публични предприятия, инвестиционни дружества и големи предприятия/
4. Тенденции в развитието на счетоводството в света и в България – тенденция към уеднаквяване на правилата за изготвяне на финансови отчети на основата на МСФО; роля на фирмените стандарти на мултинационалните компании; конвергенция м/у стандартите на САЩ и МСФО, присъединяване на Япония към проекта; тенденция на разпространяване на съвкупност от принципи (МСФО) вместо подробно изписани правила (Стандартите на САЩ)

Предприятия са: търговците по смисъла на ТЗ, юридическите лица, които не са търговци, бюджетните предприятия, неперсонифицираните дружества и чуждестранните лица, осъществяващи стопанска дейност на територията на страната чрез място на дейност.

Малко предприятие – 10-100

Средно предприятие – 100-500

Голямо предприятие – 500- на горе

Въпрос № 2

Класификация на активите

Актив – придобит и контролиран от предприятието ресурс, от който се очакват бъдещи изгоди.

За да бъде един актив обект на счетоводно отчитане, той трябва да отговаря на следните критерии:

- да е ресурс на предприятието
- да има стойност
- да носи икономическа изгода
- да бъде измерен

От гледна точка на състава като активи могат да се приемат:

- всички ресурси с натурално-веществена форма
- всички вземания на предприятието от трети лица
- всички извършени от предприятието разходи от които се очаква резултат
- всички притежавани от предприятието продукти на интелектуално човешки труд

Според функционалната роля и степен на ликвидност активите се подразделят на:

1. **Нетекущи (дълготрайни) активи** – съществуват и се използват повече от 12 месеца. Подразделят се на :

Амортизируеми – морално и физически изхабени или пренасяне на стойността на актива в новосъздадена продукция или услуга. Амортизацията представлява разход, признат през отчетния период, получен в резултат на разсрочване на амортизируемата стойност на даден актив през предполагаемия му срок на годност. Амортизируемите активи имат различна форма на съществуване:

а) материални

- земи; сгради; съоръжения – пътища, мостове, площадки, конструкции, далекопроводи, съобщ. линии, канали; машини и производствено оборудване; транспортни активи – автомобили, кораби, самолети, локомотиви, вагони; компютри и др. електронна техника; обзавеждане за търговска и административна дейност

б) нематериали

- права за индустриална собственост – разрешителни, концесии; права върху интелектуална собственост – патенти, авторски права, фирмени марки, лицензи; програмни продукти – софтуер; продукти от развойна дейност – образци, модели; други – разходи за учредяване на предприятието, разходи за подобряване на наети активи

в) търговска репутация

- положителна – когато разходите за придобиване на предприятието са по-големи от стойността в счетоводния баланс; - отрицателна – когато разходите за придобиване на предприятието са по-малки от стойността в счетоводния баланс

1.2 Неамортизируеми

- биологични активи – тези, които се възстановяват във времето – земи, терени, гори, пасища
- активи с обществена значимост – паметници на културата, музейни експонати, произв. на изкуст.
- финансови активи – дивиденди, ренти, лихви, дялове, съучастия, ЦК, инвестиционни имоти
- разходи за бъдещи периоди – предплатени наем, абонамент и др.

2. **Текущи (краткотрайни активи)** – използват се за кратко време / до 1 год. /. Характерно за тях е, че в процеса на дейността, те преминават постоянно от една форма в друга и пренасят еднократно своята стойност в стойността на новосъздадените продукти. Текущите активи се подразделят на:

а) материални запаси

- материали – основни, спомагателни, горивни мат., резервни части; продукция; стоки; незавършено производство; инвестиции; текущи биологични активи

б) краткосрочни вземания

- вземания от клиенти; вземания от подотчетни лица; вземания по липси и начети; вземания по съдебни спорове; присъдени вземания; вземания от дебитори; вземания от съдружници; вземания от съучастия

в) финансови активи – акции, облигации, ДЦК, компенсаторни INSTR., благородни метали и скъроценни камъни

г) парични средства – в лева и валута, чекове, дебитни карти, менителници, таксови марки, пощенски записи, талони и др.

д) текущи разходи – разходите за 1 отчетен период

- разходи за производството; финансови разходи; извънредни разходи; разходи за данъци и такси

Въпрос № 3

Класификация на капитала и пасивите

К и П са елемент на имущ. Състояние на предприятието и се явяват източник на активите на предприятието. П-те по своята същност представляват т.н. „привлечен капитал” за това се употребява понятието „Капитали”

От гледна точка на източниците на придобиване на Активите, Капитала бива:

а) Собствен капитал

- основен капитал – формира се при образуване на предприятието
- резерви – законови, допълнителни, преоценъчен резерв
- финансов резултат – печалба или загуба
- неразпределена печалба и непокрита загуба от мин. год
- приходи – продажба на стоки, услуги, продукция, финансираня, финансови и извънредни приходи

б) Привлечен капитал

- дългосрочни Пасиви – заеми от Банки, търговски заеми и др.

- краткосрочни Пасиви:

* краткосрочни заеми

* задължения към доставчици

* з-я към персонала

* з-я към бюджета

* з-я към СО

* з-я към пенсионните фондове

* з-я към ЗОК

* з-я към съдружниците

* з-я към реални кредитори

* други

- финансираня – субсидии, дотации

Въпрос № 4

Класификация на приходите и разходите

Разходи – намаление на иконом. Изгода, чрез намаляване ст-ста на А и/или увеличаване ст-ста на П, което води до намаляване размера на собствения капитал /нетните активи/, отделно от това, което се дължи на собствениците на капитала

В зависимост от признаците за класификация съществуват следните видове разходи:

1. Според икономическото им съдържание /по иконом. Елементи/
 - Материални – основни и спомагателни материали, горива, енергия, резервни части и др.
 - Външни услуги – извършени от 3-ти лица – реклама, телефон, застраховка, опер. Лизинг и др.
 - Трудови /за персонала/ - разходи за РЗ и осигуровки, премии, обучения и др.
 - Амортизации
 - Балансова ст-ст на продадените Активи / ДА и МЗ/
 - Обезценка и провизии
 - Финансови разходи – за лихви, курсови разлики и др.
 - Др. Разходи – командировки, непризнат данъчен кредит и др.
2. Според функционалното им предназначение
 - Себестойност на продажбите
 - Разходи по продажбите
 - Административни разходи
 - Спомагателни разходи
 - Други
3. Според начина на отнасяне в производството
 - Преки (директни) - за контролен продукт
 - Не преки (косвени) – за повече от 1 продукт
4. Според начина на изменение спрямо обема на дейността
 - Постоянни – не се изменят в зависимост от обема
 - Променливи – променят се в зависимост от обема

Приходи – brutния поток от икономически ползи през периода, създаден в хода на обичайната дейност на предприятието, когато тези потоци водят до увеличаване на собствения капитал, различно от увеличението свързано с вноските от акционерите.

Приходи могат да възникнат при:

- Продажба на продукция и стоки
- Оказване на услуги
- Предоставяне на ресурси на предприятието на 3-ти лица с/у лихви, наеми и др.

Според повода за тяхното възникване приходите се делят:

- Приходи от обичайната дейност – от продажби, финансираня и др.
- Финансови приходи – всички приходи получени от предоставяне на финансови средства на 3-ти лица, както и приходи от валутни операции и последващи оценки на финансови активи
- Извънредни приходи – всички онези, които имат случаен характер и не възникват обичайно в предприятието